

- 1 ¶ Jezus ging Jericho in en trok door de stad.
- 2 Er was daar een man die Zacheüs heette, een rijke hoofd tollenaar.
- 3 Hij wilde Jezus zien, om te weten te komen wat voor iemand het was, maar dat lukte hem niet vanwege de menigte, want hij was klein van stuk.
- 4 Daarom liep hij snel vooruit en klom in een vijgenboom om Jezus te kunnen zien wanneer hij voorbijkwam.
- 5 Toen Jezus daar langskwam, keek hij naar boven en zei: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in jouw huis verblijven.'
- 6 Zacheüs kwam meteen naar beneden en ontving Jezus vol vreugde bij zich thuis.
- 7 Allen die dit zagen, zeiden morrend tegen elkaar: 'Hij is het huis van een zondig mens binnengegaan om onderdak te vinden voor de nacht.'
- 8 Maar Zacheüs was gaan staan en zei tegen de Heer: 'Kijk, Heer, de helft van mijn bezittingen geef ik aan de armen, en als ik iemand iets heb afgeperst vergoed ik het viervoudig.'
- 9 Jezus zei tegen hem: 'Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen, want ook hij is een zoon van Abraham.'
- 10 De Mensenzoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was.'

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Zacheus, zijn naam betekent 'de zuivere', maar hij was helemaal niet zo zuiver. Zacheus was een hoofd tollenaar.

Tollenaars, weten we, waren mensen die ervoor moesten zorgen dat de belastingen, die de Romeinse bezetter eiste van Joodse burgers en importeurs, binnenkwamen. De Romeinen hadden hun heffingen aan tollenaars verpacht en deze tollenaars verhaalden dat weer dik op Joodse medeburgers en importeurs, die zich in de grenssteden ophielden.

Jericho was zo'n grensstad.

Zacheus, de hoofd tollenaar, was dus het hoofd van een soort douanekantoor en of belastingdienst.

U kunt zich natuurlijk wel voorstellen dat zo'n tollenaar niet erg geliefd was bij zijn volksgenoten.

Ze werden beschouwd als collaborateurs.

Wie wil dan dat beroep uitoefenen, een beroep dat je in isolement brengt?

Nou ja, geld vergoedt veel.

Met geld kan je nu eenmaal alles kopen en je kan er macht mee uitoefenen.

Aan de andere kant: je betaalt wel een hoge prijs voor dat geld.

Je bent rijk, maar tegelijkertijd uitgestoten.

Je wordt door allen en alles veroordeeld: door de wet van Mozes, door de schriftgeleerden, door de goede vaderlanders en door de mensen die je uitzuigt. Het komt er dan op neer dat je een leven moet leiden waar je alleen met je eigen soort kan omgaan.

Zacheus, hoofd tollenaar, rijk en klein; het is het verhaal van het kleine rijke rotventje.

Maar er is verlangen bij Zacheus om Jezus te zien.

Hoe vaag en onzeker ook, er is bij hem een verlangen naar contact met Jezus.

Wat zou dat toch geweest zijn dat hij dat verlangen in zich voelde opkomen?

Het zou bijvoorbeeld hiermee te maken kunnen hebben.

Het zou iets kunnen zijn wat je bij meer mensen tegenkomt.
Door de status die ze hebben merken ze dat er altijd bij hen een beperkt soort mensen over de vloer komt.
En dat laatste is nog niet eens zo erg, maar het zijn vooral de contacten, die zo weinig diepgaand zijn.
De gesprekken gaan altijd over geld, spullen en verdienen.
De een wil niet onderdoen voor de ander.
Is er iemand voor wie je je niet zo hoeft te bewijzen, die je helemaal aanvaardt.
Zou Zacheus iets hebben gemist wat hij wel bij Jezus aanwezig achtte?

Er kan nog een reden zijn waarom Zacheus naar Jezus verlangde.
Het zou ook kunnen zijn dat hij al lange tijd een geweldige spanning aan het ervaren was tussen wie hij zou moeten zijn en wie hij in werkelijkheid was.
Hij wist wie hij zou moeten zijn: een zoon van Abraham, die weet heeft van de wetten van Mozes, die een leven van gerechtigheid beogen, maar hij leefde er niet naar.

Ik wil Zacheus even dichter bijhalen.
Want die spanning tussen wie je bent en zou moeten zijn is herkenbaar.
Je weet precies wat je te doen staat: minder drinken, minder roken, minder eten, meer aandacht voor anderen, meer tijd voor God.
Maar je doet het gewoon niet.
Wat doet Zacheus nu met zijn spanning?
Hij doet er werkelijk alles aan om Jezus te zien.
De mensen zijn hem daarbij niet erg behulpzaam.
Met zijn kleine gestalte weet hij zich geen plaats tussen hen te veroveren.
En hij vlucht daarom in een boom, een wilde vijgeboom.
De fiscus vlucht in de ficus.
Vandaaruit kon hij dan ook makkelijk Jezus zien zonder zelf gezien te worden.
Want misschien schaamde Zacheus zich voor zichzelf en kon hij nog even de kat uit de boom kijken.
De vijgeboom, hij doet denken aan de vijgebladeren waarmee Adam en Eva hun schaamte probeerden te bedekken.
Er zijn mensen die dan de neiging hebben in hun boom te klimmen, zich a.h.w. verstoppen voor Jezus, maar aan de andere kant toch een glimp van Hem willen opvangen
Hoeveel levens van mensen lijken niet op Zacheus in de boom?
En ze denken: 'mijn omgeving accepteert mij niet, want ze weten dat ik.....
En Jezus: die zal toch wel anders zijn, maar ja, je weet nooit' en ze zitten in hun boom in de kerk.

Wat doet Jezus?
Als Jezus langs komt zegt hij: Zacheus, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in jouw huis verblijven.
Jezus nodig zichzelf uit bij hem voor een maaltijd.
Tot de stomme verbazing van alle omstanders is Zacheus de mens die door Jezus wordt geaccepteerd.
Kom uit je boom, uit je isolement, ik moet met jou, randfiguur, mens met minderwaardigheidsgevoelens en schaamte, mens van de wereld der harde concurrentie, samen eten.

Jezus roept ons vanmorgen toe om uit onze bomen te komen waar we allemaal inzitten door gevoelens van minderwaardigheid, schuld, onvrede over onszelf, ons gedrag, ons uiterlijk.

Kom tevoorschijn, lieve mensen.

Kom uit je huis, kom uit je schulp en laat Mij jou nu eens leren kennen op een manier waarop de anderen jou nog niet kennen.

Want het interesseert me niet wat ze over je vertellen, je verleden, je bedrijf, je slecht cijfers op school.

Vandaag moet ik met u, met jou samen zijn. Kom want alle dingen zijn gereed.

Wat er dan gebeurt?

Er wordt niets over een gesprek verteld, waarbij Jezus Zacheus eens goed aan de tand voelt en zijn hele verleden met hem doorspreekt en zegt: bekeer je!

Niets van dat alles.

En toch, Zacheus veranderde.

De helft van zijn bezit gaf hij aan de armen en wat was afgeperst vergoedde hij viervoudig.

M.a.w. Zacheus was gaan verstaan wat leven is: het is niet individualistisch danken, nee het heeft ook met delen te maken, het is danken in de gemeenschap.

Duidelijk is dat Zacheus, na de verbondenheid met Jezus te hebben ervaren op zijn beurt iemand wordt die er voor anderen is.

Dan wordt ook gezegd: Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen, want ook deze hij is een zoon van Abraham.

Wie ben ik nu kijkend in de spiegel van dit verhaal?

Ben ik misschien degene, die de ander belemmert in het contact met Jezus?

Of ben ik Zacheus?

Zacheus gaat ons voor in kleinheid.

Het niet in het middelpunt stellen van je persoonlijkheid.

Maar ruimte maken voor de ander en de Ander.

Jezus zegt: kom uit je boom. Je boom van angst, van schuld, van verdriet

Kom naar voren en laat Mij mijn leven delen in de tekenen van Brood en Wijn.

Krijg deel aan Mijn Lichaam en Mijn Bloedsomloop.

Je zal merken dat je een vrij mens wordt!

Amen